

Het pilootproject “omgevingshandhaving” en de IGS HH Ruimte MidLIM

EEN UNIEKE SYNERGIE
TOELICHTING 23-01-2024 BRUSSEL

OVERZICHT INHOUD

1. **Opstart en draaiboek oprichting van de IGS**
 1. Opvolgstappen oprichting IGS
 2. Het principe van “trekkersgemeente” binnen IGS
 3. Toetredingsvoorwaarden
 4. Structuur en werking
 5. Kostenplaatje
 6. Voordelen van deze manier van werken
 7. De IGS en het pilootproject
2. **Praktijk – 2 verhardingscases van A tot Z**
3. **Realisaties pilootproject IGS tot nog toe**
 1. Controles, trajecten en rapportering
 2. Aanpak oranje keuringsattesten afwatering nieuwbouw
 3. Stavaza Omgevingshandhavingsplan
 4. Animaties pro-actieve handhaving (demo “verhardingen”)

OVERZICHT INHOUD

1. **Opstart en draaiboek oprichting van de IGS**
 1. Opvolgstappen oprichting IGS
 2. Het principe van “trekkersgemeente” binnen IGS
 3. Toetredingsvoorwaarden
 4. Structuur en werking
 5. Kostenplaatje
 6. Voordelen van deze manier van werken
 7. De IGS en het pilootproject
2. **Praktijk – 2 verhardingscases van A tot Z**
3. **Realisaties pilootproject IGS tot nog toe**
 1. Controles, trajecten en rapportering
 2. Aanpak oranje keuringsattesten afwatering nieuwbouw
 3. Stavaza Omgevingshandhavingsplan
 4. Animaties pro-actieve handhaving (demo “verhardingen”)

Opvolgstappen oprichting IGS

- Oprichting feitelijke vereniging in de vorm van een InterGemeentelijk Samenwerkingsverband (IGS) door initieel 5 gemeenteraden juni 2016 + ondertekening overeenkomst telkens door burgemeester en AD
- Effectieve opstart na aanwerving en opleiding verbalisanten RO (à rato van 1VTE per 25.000 inw) op 01-01-2017
- Toetreding Oudsbergen februari 2019
- Toetreding Bree en Kinrooi september 2021
- Lidgemeenten momenteel: As, Bree, Genk, Houthalen-Helchteren, Kinrooi, Oudsbergen en Zutendaal
- In de GR-besluiten worden ook de vertegenwoordigers per gemeente aangeduid
- Genk coördineert en trekt de I.G.S. én is werkgever dus
- Gezamenlijke kosten vlg's verdeelsleutel (gebaseerd op inwonersaantal) trimestrieel gefactureerd. Loonkosten en afschrijving dienstwagens (lease) gefactureerd vlg's prestatiebreuk.

GRONDGEBIED IGS IN LIMBURG

Ongeveer 170.000 inw

Ongeveer 20% van de
oppervlakte van
Limburg

Het principe van trekkersgemeente in een IGS

- Genk is veruit de grootste gemeente (stad) binnen de IGS met haar bijna 70.000 inw
- Sinds 1948 wordt er in Genk, sinds 1962 zelfs structureel, aan handhaving RO gedaan
- In die zin werd er bijgevolg een schat aan ervaring en know-how opgebouwd
- De politiezone Carma wilde, gezien ontbreken aan de specifieke kennis wetgeving RO, het definitief overlaten aan de specialisten
- Personeelsaanwerving via Genk en IGS-toezichters statuut werknemer van Genk
- De zetel en het postadres ligt in Genk
- De volledige aanpak (controles, traject zowel preventie als curatie én afsluiten dossiers) gebeurt cfm de werkwijze van Genk
- Gezamenlijke kosten vlg verdeelsleutel (gebaseerd op inwonersaantal) trimestrieel gefactureerd. Loonkosten en afschrijving dienstwagens (lease) gefactureerd vlg prestatiebreuk
- De coördinator, ook werknemer van Genk, werkt 30% effectief voor de IGS HH ruimte MidLIM. Die 30% is een gezamenlijke kost

Toetredingsvoorwaarden

- Beschikken over een door de gemeenteraad gestemd handhavingsbeleidsplan RO, vóór of minimaal tijdens de opstartfase handhaving in de lidgemeente
- Beschikken vóór de effectieve opstart over een (aangeworven of ter beschikking gestelde) aangestelde verbalisant RO à rato van 1 VTE per 25.000 inw
- Aanschaf zelfde software handhaving die in Genk wordt gebruikt

In voorbereidende gesprekken wordt ook duidelijk gemaakt dat de werkwijze in Genk als voorbeeld dient

Structuur van de IGS

BEHEERSCOMITE

ambtenaren

mandatarissen

STUURGROEP (enkel ambtenaren lidgemeenten)

AS

BREE

GENK

HOUTHALEN-
HELCHTEREN

KINROOI

OUDSBERGEN

ZUTENDAAL

HANDHAVINGSCOÖRDINATOR (1 VTE)

secretariaat

Sturing en opvolging

Beleidsplanning en begeleiding procedures

VERBALISANTEN RO (1,8 VTE Genk, 1,2 VTE Houthalen-Helchteren, 1 VTE Oudsbergen, 1 VTE Bree en Kinrooi, 0,8 VTE As en Zutendaal)

Werking/principes

1. Pro-actieve handhaving (informereren en sensibiliseren)
2. Controleren (min 3x bvb bij nieuwbouw)
3. Indien een schending volop inzet op preventieve of zachte handhaving
4. Indien nodig maar consequent curatieve aanpak (bestuurlijke of strafrechtelijke herstelprocedure)

Kostenplaatje (opgesplitst)

- **Loonkosten** (6 verbalisanten RO Cx-niveau specialist en 1 coördinator Bx-niveau) = hoofdmoot uiteraard
- **Opstartkosten** (IT, GSM en technisch materiaal) = éénmalig in principe
- **Doorlopende kosten** (afschrijving dienstwagen, kleding, gebruiksrechten software en abonnementen allerlei)
- **Werkingskosten** (opleidingen, juridische adviezen..) = onregelmatig

**BUDGETTEN RUIM EN TIJDIG TE VOORZIEN PER
LIDGEMEENTE
TREKKERSGEMEENTE SCHIET VOOR EN
FACTUREERT NA ELK TRIMESTER**

Voordelen van een IGS

- Kennis- en ervaringsdeling met trekkersgemeente
- Kostenbesparend
- Efficiënte werking door aanstelling van alle verbalisanten RO in àlle lidgemeenten
- Als gesprekspartner op hoger niveau (naar parket, Hoge Raad en gewest toe) staan we sterker
- De IGS is niet echt de gemeente maar een samenwerking tss gemeenten en staat iets “verder” van de burgers
- Toepassing gelijkheidsbeginsel in 7 gemeenten

De IGS en het pilootproject

- De IGS had al meer en meer ingezet op de vrijwaring van de biodiversiteit en de problematiek rond illegaal verharden
- Het pilootproject is een uitgelezen kans om hier nog meer op te kunnen inzetten
- Een eerste opstap om de werking van de IGS uit te breiden met milieutoezicht voor de gekozen prioriteiten om ook voor milieu op een structurele manier te gaan handhaven
- Uiteraard is elke financiële ondersteuning welkom voor elk lokaal bestuur
- De selectie voor het pilootproject bewijst nog maar eens het nut van de IGS, individueel was een selectie wellicht niet haalbaar

OVERZICHT INHOUD

1. **Opstart en draaiboek oprichting van de IGS**
 1. Opvolgstappen oprichting IGS
 2. Het principe van “trekkersgemeente” binnen IGS
 3. Toetredingsvoorwaarden
 4. Structuur en werking
 5. Kostenplaatje
 6. Voordelen van deze manier van werken
 7. De IGS en het pilootproject
2. **Praktijk – 2 verhardingscases van A tot Z**
3. **Realisaties pilootproject IGS tot nog toe**
 1. Controles, trajecten en rapportering
 2. Aanpak oranje keuringsattesten afwatering nieuwbouw
 3. Stavaza Omgevingshandhavingsplan
 4. Animaties pro-actieve handhaving (demo “verhardingen”)

CASE 1 (curatie) – vóór de overtreding

CASE 1 (curatie) – na de overtreding

Case 1 (curatie) - hersteltraject

- ▼ □ Opvolgstappen (6)
 - 001 Plaatsbezoek
 - 002 1e aanmaning
 - 003 Aanvankelijk proces-verbaal
 - 004 Administratieve controle
 - ▼ 005 Strafrechtelijke herstellvordering
 - 001 Adviesvraag HR
 - 002 Advies HR - positief
 - 003 Dagvaarding 28-12-2023
 - 006 Doorsturen bevoegde instantie - parket

Case 2 (preventie) – na de overtreding

Case 2 (preventie) – na het herstel

Case 2 (preventie) - hersteltraject

- ▼ M202217.002 luitestraat 2B, 2C, niet volgen van de...
- M202217.001 Plaatsbezoek
- 001 1e aanmaning
- 002 Plaatsbezoek
- 003 2e aanmaning
- 004 Contactmoment
- 005 Plaatsbezoek
- 006 3e aanmaning
- 007 Plaatsbezoek
- 008 Aanvankelijk PV - RO
- 009 Plaatsbezoek
- 010 Navolgend PV - RO
- 011 stopzetting gerechtelijke en bestuurlijke hers...

OVERZICHT INHOUD

1. **Opstart en draaiboek oprichting van de IGS**
 1. Opvolgstappen oprichting IGS
 2. Het principe van “trekkersgemeente” binnen IGS
 3. Toetredingsvoorwaarden
 4. Structuur en werking
 5. Kostenplaatje
 6. Voordelen van deze manier van werken
 7. De IGS en het pilootproject
2. **Praktijk – 2 verhardingscases van A tot Z**
3. **Realisaties pilootproject IGS tot nog toe**
 1. Controles, trajecten en rapportering
 2. Aanpak oranje keuringsattesten afwatering nieuwbouw
 3. Stavaza Omgevingshandhavingsplan
 4. Animaties pro-actieve handhaving (demo “verhardingen”)

Controles, trajecten en rapportering

- Verhoogde focus bij reguliere (opvolging vergunningen en weigeringen) en niet-reguliere controles (eigen vaststellingen bij ronde) op de gekozen prioriteiten “biodiversiteit” en “droogteproblematiek”
- T.g.v. hiervan al of niet opstarten van handhavingstrajecten en mogelijke herstelprocedures
- Waargenomen stijging van ruim 10% gemiddeld per IGS-lid
- Rapportering van alle pilootproject gerelateerde handelingen in een Teamsgroep ook p er lidgemeente

Aanpak oranje keuringsattesten afwatering

- Er zijn twee organisaties die een keuringsplatform/opvolgingsstelsel aanbieden, nl. VLARIO en AquaFlanders
- VLARIO-keuringen vermelden duidelijk de niet-conformiteiten t.a.v. de hemelwaterverordening (oranje attest)
- Deze info willen we gebruiken om op te volgen of vergunningen uitgevoerd werden conform de vergunning en de hemelwaterverordening
- Elke keuring dient dan op dezelfde manier te gebeuren, in casu door VLARIO
- Fluvius is rioolbeheerder -> gemeenteraadsbeslissing genomen waarin we aan Fluvius vragen om in de gemeente enkel VLARIO-keuringen te laten uitvoeren
- Keuringsattest kan gebruikt worden als vaststelling (juridisch gecheckt)
- Bij nieuwbouw
- Preventieve aanpak via een modelaanmaning (demo) met evt rappels
- In noodgeval curatief maar na overleg met parket énkél bestuurlijk traject

Stavaza deels omgevingshandhavingsplan

- Draft is klaar – aangepast beleidsplan RO én MI nu, voor milieu beperkt tot de twee gekozen prioriteiten
- Toevoeging 2 nieuwe overtredingsrubrieken (ihkv de gekozen prior's pilootproject) en waar nodig bijsturing overige rubrieken
- Na doorspreken met collega's toezicht milieu IGS bespreking op de Stuurgroep op 07-02-24
- Na doorspreking met burgemeesters/schepenen omgeving én eventuele amenderingen agendering op het inhoudelijk Beheerscomité in mei 2024
- Goedkeuringen op de nieuwe gemeenteraden na de verkiezingen en installatie (begin 2025 dus)

Animaties pro-actieve handhaving (demo “verhardingen”)

- Pro-actie dmv sensibilisering staat hoog aangeschreven bij de IGS
- Animaties per lidgemeente (voorbeeld zie demo) mogelijk door de steun via het pilootproject
- Elk van de 3 animaties (“leer je informeren”, “hagen” en “verharden voortuinen”) zijn gepersonaliseerd per lidgemeente
- Rapportering van alle pilootproject gerelateerde handelingen in een Teamsgroep ook per lidgemeente
- Screening ter afsluiting van de animatie rond verhardingen voortuinen

Dank je voor dit platform in naam van de IGS

VRAGEN

